
KYMEN YRITTÄJIEN LAUSUNTO VALTAKUNNALLISEEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMAAN VUOSILLE 2021-2032

Kymen Yrittäjien lausunto valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan vuosille 2021–2032

Suomalaisen liikennejärjestelmän keskeisin tehtävä on taata kansalaisten arjen, työmatkojen ja vapaa-ajan liikkuminen ja ennen kaikkea elinkeinoelämän ja yritysten kuljetusten sujuvuus.

Yritysten kuljetuksien tehokkuus ja toimintavarmuus on aivan keskeistä koko Suomen kilpailukyvyn näkökulmasta. Suomi on syrjässä ja olemme etäällä keskeisistä vientimarkkinoista, meillä on pitkät välimatkat ja vaikeat talviolosuhteet, jotka tekevät yritysten logistiikasta ja alueiden tavoitettavuudesta vaikean. Tavaroiden kuljetusmatkat ovat Suomessa Euroopan pisimpiä, joten liikenteen palvelut ja niiden toimivuus ovat niin yrityksille kuin kansantaloudelle ihan keskeisiä tekijöitä.

Liikennesuunnitelma erittelee eri liikennemuodot pääosin erillisiksi kokonaisuuksiksi. Kuitenkin liikenne ja logistiikka sekä infra tulee nähdä alueellisina kokonaisuuksina missä eri liikennemuodot muodostavat alueellisen kokonaisuuden.

Kymenlaakso on johtava logistiikkamaakunta ja sitä tulee arvioida sellaisena, sataman, rautatien, maanteiden ja lentoliikenteen logistisena kokonaisuutena ja osajana, joka on myös koko Suomelle merkittävä resurssi ja vahvuus.

Kymenlaakson logistiikka ja liikennematkailun kannalta tärkeimmät kokonaisuudet

Vt15

Valtatie 15 on yksi Suomen viennin tärkeimmistä teistä. Vt15 yhteysvälin Kotka-Kouvolaan turvallisuus ja palvelutaso eivät täytä elinkeinoelämän kuljetusten, päivittäisen henkilöautoliikenteen ja lisääntyneen hälytysajoneuvoliikenteen vaatimuksia.

Suomen suurimpiin satamiin kulkee valtatie 15 kautta erityisesti teknologiateollisuuden tuotteita, mekaanisen metsäteollisuuden tavaravirtoja, paperi-, kartonki- ja painotuotteita sekä sellukuljetuksia. Vt15 vaikutusalueella ovat mm. maan suurin yleissatama Hamina-Kotka, useiden metsäteollisuuden yritysten tehdasintegraatit, Kouvolaan rautatie- ja maantietermiinaali (Kouvola RRT) ja Vaalimaan raja-asema.

Vt15 Kotka-Kouvola yhteysväli on teollisuuden ja yritysten keskeinen kuljetusreitti, mutta myös työ- ja opiskelumatkojen tärkeä valtaväylä Kymenlaaksossa. Yhteysväli tulee saattaa asianmukaiseen kuntoon mahdollisimman pian.

Helsinki-East

Pyhtään Helsinki-East lentokentällä on kaikki edellytykset nousta merkittävään rooliin, kun Helsingin kaupunki lopettaa kuluvan kevään aikana lentotoiminnan Malmin kentällä.

Pyhtään Helsinki-East lentokenttä on valmis Malmin lentokentän toiminnan ja perinnön jatkajaksi. Pyhtää Helsinki-East on lähellä pääkaupunkiseutua ja siellä on ymmärretty yleisilmailun kasvava rooli tulevaisuuden liikennetarkoituksena. Pyhtään Helsinki-East kentällä on loistavat edellytykset palvella ammatillista liikennettä ja toimia toimialan sijoittumispaikkana. Raskas reitti- ja rahtiliikenne kuuluu Helsinki-Vantaalle, kaikki muu yhteiskuntaa palveleva ilmaliikenne, kuten taksikoneet, työlentoyhtiöt, helikopterit, huollot, jne. tulee sijoittaa pääkaupunkiseudun kakkoskentälle.

Pyhtään Helsinki-East kentälle voi avautua myös kansainvälinen rooli Itämeren alueen lentoliikenteessä. Alalla tehdään paljon tutkimus- ja tuotekehitystä ja erityisesti ilmailun sähköistyminen avaa uusia merkittäviä mahdollisuuksia.

Koronakriisi on osoittanut, että ilmailuun tarvitaan uusia, pienimuotoisia ja myös ekologisesti kestäviä ratkaisuja. Pyhtään Helsinki-East kentällä voi olla suuri rooli näiden kehittämisessä ja toimeenpanossa. Pyhtäälle olisi tärkeä osoittaa EU:n elpymisvälineen kautta rahoitusta. Kyse on merkittävästä ilmailun vihreästä loikasta, joka voidaan toteuttaa Suomessa.

Tulevaisuuden digitaalinen lentokenttäverkosto mahdollistaa kevyen syöttöliikenteen. Ilmaliikenne on erityisesti elinkeinoelämälle, vientiteollisuudelle ja matkailuelinkeinolle välttämättömyys. Finavia on jo poistanut verkostostaan lentokenttiä, viimeksi Enontekiöllä, ja useat muut lentokentät ovat lopettamisuhan alla. Finnair on vastaavasti ilmoittanut pysyvästi lopettavansa liikennöinnin useille lentokentälle. On siis tosiasia, että valtiollisiin toimijoihin nojautunut ilmaliikennestrategia on uusittava. Samalla on syntynyt tarve yhä joustavampiin ja palvelutasoltaan parempiin yhteyksiin.

Meriliikenne ja väylämaksut

Suomalainen elinkeinoelämä tarvitsee riittävän ja toimivan satamaverkoston. Elinkeinoelämän kuljetusten toimivuuden ja kilpailukyvyn kannalta on tärkeää poistaa sen kilpailukykyä rasittavat väylämaksut.

Väylämaksujen suuruus vaikuttaa myös matkailutuloon. Helsinki menetti muutama vuosi sitten väylämaksujen takia kansainvälisten risteilijöiden matkustajien vaihtosatamastatuksen Tallinnalle. Viro joustaa satama- ja väylämaksuissa, kun alukset tulevat useamman kerran satamaan. Myös Itäisen Suomenlahden risteilyliikenne pääsisi kehittymään, mikäli väylämaksut joustaisivat pitkällä saaristo-osuuksilla.

Joukkoliikenne, tavarakuljetukset ja kilpailu

Valtion tai valtion omistamien yhtiöiden ei tule kilpailla joukkoliikenteessä ja tavarakuljetuksissa yksityisten toimijoiden kanssa.

Pohjolan Liikenteen ensisijainen rooli tulisi olla harvaanasuttujen alueiden liikennöinti ja joukkoliikenteen palveluiden tuottaminen.

VR, Pohjolan Liikenne ja VR Transpoint tulee erottaa erillisiksi yhtiöiksi. Niiden ristiinkytkentä ja keskinäinen yhteys häittää kilpailua henkilöliikenteen ja tavaroiden kuljetuksissa. VR Groupin vahva asema on kilpailuoikeudellinen haitta vapaalle ja reilulle kilpailulle.

Kouvolassa 23.2.2021

Hannu Lehtinen
Puheenjohtaja
Kymen Yrittäjät

Kari Jääskeläinen
Aluejohtaja
Kymen Yrittäjät